

DANIŞTAY VERGİ DAVA DAİRELERİ KURULU

KARARLAR BÜLTENİ

Sayı:23

2/10/2024 tarihli
Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu Gündemi

Kararlar Bülteni Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tetkik hâkimleri tarafından içtihadın takibi amacıyla hazırlanmakta olup bağlayıcılığı bulunmamaktadır.

1- VDDK, E:2024/3, K:2024/9, 2/10/2024

(Resmî Gazete Tarih ve Sayı: 12/11/2024 – 32720)

(İdari Yargılama Usulü Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, derdestlik, işlemin sebep unsurunun farklılığı)

Özet: Bir mükellefin, aynı vergi dairesi tarafından birden fazla sebepten ötürü özel esaslara tabi mükellefler kapsamına alınması durumunda, her sebep yönünden ayrı idari işlem tesis edildiğinin kabulünün gerektiği, dolayısıyla, her bir işlemin iptali istemiyle ayrı davalar açılması halinde açılan davalar arasında derdestliğin söz konusu olmayacağı

2- VDDK, E:2024/449, K:2024/841, 2/10/2024

(Anayasa'nın 167. maddesinin ikinci fıkrası, 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, düzenleyici işlem, ek mali yükümlülük, öngörülebilirlik, eşitlik, objektif ve makul neden)

Özet:

i. Davaya konu düzenleme ile önceden maliyet hesabı yapılmasına engel olacak şekilde, uluslararası fiyat olarak kullanılan "ICE Rotterdam Coal Future" borsasında oluşan endeksin beyanname tescil tarihine göre esas alınması "öngörülebilirlik" ilkesine aykırı olduğundan düzenleyici işlemde bu yönüyle hukuka uygunluk bulunmadığı

ii. İthal kömürün sadece elektrik üreten termik santrallerde değil, birçok sanayi dalında kullanıldığı göz önüne alındığında, enerji arz güvenliği bakımından stratejik öneme sahip elektrik piyasasında davacıyla birlikte ithal kömürle üretim lisansı bulunan firmaların yapacakları ithalatlarda ek mali yükümlülük uygulanmasının "eşitlik" ilkesine aykırı bir durum yarattığı; davaya konu düzenleyici işlem uyarınca elektrik üreticilerine yaptıkları ithalatlarda ek mali yükümlülük uygulanmasına yönelik farklı muamelenin dayandığı objektif ve makul nedenin davalı idarelerce ortaya konulmadığı anlaşıldığından, salt elektrik üreten termik santraller için kömür ithalatında ek mali yükümlülük getirilmesinin hukuka uygun düşmediği

3- VDDK, E:2023/1736, K:2024/840, 2/10/2024

(Gümrük Kanunu, döviz, kur artışı, iade)

Özet: Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen döviz cinsinin ve tutarının ithalat işlemlerinde ek mali yükümlülüğün tutarının hesaplanmasında esas alınacak "referans değer" olmasına karşın, ödeme ve iade işlemlerinin Türk Lirası cinsinden yapılması zorunluluğu dikkate alındığında, geri verme (başvuru) tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden iade isteminde bulunan davacı şirketin taleplerinin hukuki ve kanuni dayanağının bulunmadığı

4- VDDK, E:2023/1714, K:2024/843, 2/10/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, adi ortaklık, ihbarname)

Özet: Katma değer vergisi tarhiyatına ilişkin ihbarnamenin adi ortaklık adına düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı

İlgili karar: İdarece re'sen adi ortaklık mükellefiyeti tesis edilmesi halinde de, ihbarnamelerin adi ortaklık adına düzenlenmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı **(VDDK, E:2023/894, K:2024/861, 02/10/2024)**

5- VDDK, E:2023/231, K:2024/855, 2/10/2024

(6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, limited şirket ortağı, ödeme emri, hisse devri)

Özet:

i. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35. maddesinin, 5766 sayılı Kanun'un 06/06/2008 tarihinde yürürlüğe giren 3. maddesi ile değiştirilmeden önceki hali uyarınca limited şirket ortaklarının hisselerini devretmeleri halinde ortaklık dönemine ilişkin şirkete ait amme borçlarından sorumluluğunun sona ermeyeceği, bu nedenle, limited şirket ortağının hisse devriyle birlikte asıl borçlu şirkete ait kamu borçlarından kaynaklanan sorumluluğunun tümüyle sona ereceği gerekçesiyle verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığı

ii. Bozma üzerine, davacının sorumluluk şartları yanında, amme alacağının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı da dikkate alınarak karar verilmesinin gerektiği

6- VDDK, E:2023/456, K:2024/826, 2/10/2024

(6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, limited şirket ortağı, ödeme emri, hisse devri, tekerrür)

i. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35. maddesinin, 5766 sayılı Kanun'un 06/06/2008 tarihinde yürürlüğe giren 3. maddesi ile değiştirilmeden önceki hali uyarınca limited şirket ortaklarının hisselerini devretmeleri halinde ortaklık dönemine ilişkin şirkete ait amme borçlarından sorumluluğunun sona ermeyeceği, bu nedenle, limited şirket ortağının hisse devriyle birlikte asıl borçlu şirkete ait kamu borçlarından kaynaklanan sorumluluğunun tümüyle sona ereceği gerekçesiyle verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığı

ii. Bozma üzerine, davacının sorumluluk şartları yanında ödeme emri içeriği vergi ziyaı cezalarıyla ilgili olarak tekerrür hükümlerinin uygulanması bakımından 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 339. maddesinde 7338 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik uyarınca lehe olan kanun hükümleri ile amme alacağının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı da dikkate alınarak karar verilmesinin gerektiği

7- VDDK, E:2023/1668, K:2024/850, 2/10/2024

(6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, asıl borçlu limited şirketin ortağı murisin mirasçısı olan davacı adına, asıl borçlu şirketin ödenmeyen vergi ve ceza borçlarının tahsili amacıyla mirasçı sıfatıyla düzenlenen ödeme emri, miras payı)

i. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35. maddesinin, 5766 sayılı Kanun'un 06/06/2008 tarihinde yürürlüğe giren 3. maddesi ile değiştirilmeden önceki hali uyarınca limited şirket ortaklarının hisselerini devretmeleri halinde ortaklık dönemine ilişkin şirkete ait amme borçlarından sorumluluğunun sona ermeyeceği, bu nedenle, limited şirket ortağının hisse devriyle birlikte asıl borçlu şirkete ait kamu borçlarından kaynaklanan sorumluluğunun tümüyle sona ereceği gerekçesiyle verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığından kararın bozulması gerektiği

ii. Bozma üzerine, murisin şirket borcundan sorumluluk şartları yanında, davacının miras payı, tahsili talep edilen cezalardan mirasçı sıfatıyla sorumluluğunun bulunup bulunmadığı ve amme alacağının zamanaşımına uğrayıp uğramadığı yönünden değerlendirme yapılarak karar verilmesinin gerektiği

Aynı yönde: VDDK, E:2024/62, K:2024/832, 2/10/2024

8- VDDK, E:2023/1319, K:2024/849, 2/10/2024

(6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, limited şirket ortağı, haciz, hisse devri)

i. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35. maddesinin, 5766 sayılı Kanun'un 06/06/2008 tarihinde yürürlüğe giren 3. maddesi ile değiştirilmeden önceki hali uyarınca limited şirket ortaklarının hisselerini devretmeleri halinde ortaklık dönemine ilişkin şirkete ait amme borçlarından sorumluluğunun sona ermeyeceği, bu nedenle, limited şirket ortağının hisse devriyle birlikte asıl borçlu şirkete ait kamu borçlarından kaynaklanan sorumluluğunun tümüyle sona ereceği gerekçesiyle verilen kararda hukuka uygunluk bulunmadığından kararın bozulması gerektiği

ii. Bozma üzerine, dava konusu haczin, şirketten tahsil edilemeyen borçlarla ilgili kısmı hakkında, davacının sorumluluk şartları yönünden inceleme yapılması; davacı adına tahakkuk eden vergi ziyaı cezalı gelir vergisinin tahsiline yönelik kısmı hakkında da ayrıca değerlendirme yapılarak hüküm kurulması gerektiği

9- VDDK, E:2023/784, K:2024/865, 2/10/2024

(Gelir Vergisi Kanunu, hasılat paylaşımlı inşaat sözleşmesi, ticari kazanç, devamlılık)

Özet: Davacı adına, belli bir hisseye sahip olunan arsanın "hasılat paylaşımlı inşaat sözleşmesi" kapsamında müteahhide verilmesi sonucu inşa edilen bağımsız bölümlerin müteahhit tarafından satışından elde edilen hasılatın anılan sözleşmeye

istinaden davacının hissesine isabet eden kısmının, ticari nitelikte olduğunun kabulüne olanak bulunmadığı, zira davacının bu şekilde elde ettiği gelirin, arsa maliki sıfatından kaynaklandığı, sadece bir arsanın müteahhide teslimini ticari nitelikte bir faaliyet olarak kabul etmenin ve devamlılık unsuru taşıdığından söz etmenin mümkün olmadığı

10- VDDK, E:2023/1204, K:2024/868, 2/10/2024

(Damga Vergisi Kanunu, mükellefiyet, anonim şirket, ihale)

Özet: Sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunan davacı anonim şirketin, ihale kararında imzasının bulunmaması nedeniyle ihale kararına ilişkin damga vergisinin mükellefi olmamakla birlikte, Damga Vergisi Kanunu'nun 24. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca anılan damga vergisinin beyan ve ödenmesinden sorumlu olduğu

Aynı yönde: VDDK, E:2023/34, K:2024/867, 2/10/2024

11- VDDK, E:2023/112, K:2024/880, 2/10/2024

(Vergi Usul Kanunu, Belediye Kanunu, vergi hatası, düzeltme-şikâyet, münferit yapı)

Özet: 5393 sayılı Kanun'un 73. maddesinde kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında yıkılarak yeniden yapılacak münferit yapılarda ilgili vergi, resim ve harçların dörtte birinin alınacağı belirtilmekle birlikte yapılara ilişkin ihale kararı, sözleşme ve hak edişlerle ilgili kâğıtların istisna kapsamında olup olmadığı hususunda bir açıklık bulunmadığı ve bu hususun da yorumlanarak açıklığa kavuşturulmasının gerektiği, bu nedenle, mevzuatın ve işe konu önceki ve yeni yapıların durumunun ve istisnanın hangi durumlara ilişkin olduğunun yorumlanmasını gerektiren olayda, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun düzeltme ve şikâyet hükümlerinin uygulanmasının mümkün olmadığı

12- VDDK, E:2023/746, K:2024/876, 2/10/2024

(Belediye Kanunu, damga vergisi, münferit yapı, istisna)

Özet: Toplu Konut İdaresi Başkanlığının yazısında, 10/02/2011 tarih ve 2011/1438 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5393 sayılı Kanun kapsamında kentsel dönüşüm gelişim alanı ilan edildiği belirtilen bölgede, kentsel yenileme (gecekondu dönüşüm) projesine ilişkin protokol kapsamında, tüm yapı ve eklentilerin tasfiyesi, yıkımı ve molozların temizlenmesinin belediye tarafından üstlenildiği, bu çerçevede mevcut (eski) yapıların yıkıldığı anlaşıldığından, dava konusu olayda 5393 sayılı Kanun'un 73. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmesi nedeniyle davacının anılan madde uyarınca münferit yapılarla ilgili vergi, resim ve harçlara ilişkin kısmi istisnadan faydalanması gerektiği

13- VDDK, E:2023/1403, K:2024/894, 2/10/2024

(Katma Değer Vergisi Kanunu, Türk Medeni Kanunu, katma değer vergisi, istisna, taşınmaz satışı, ticari faaliyet, eklenti, çit teslimi)

Özet:

i. Davacının fiilen taşınmaz ticaretiyle iştigal ettiği ve anılan taşınmazların ticari amaçla iktisap edildiği yolunda somut bir tespit bulunmadığından 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17. maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) işaretli bendinin uyuşmazlığa konu dönemde yürürlükte bulunan halinde düzenlenen katma değer vergisi istisnası şartlarının olayda gerçekleştiği, bu nedenle yapılan tarhiyatın bu kısmında hukuka uygunluk bulunmadığı

ii. Ancak, taşınır bir mal niteliğinde olan ana taşınmazın eklentisi çitin, taşınmaz olarak kabul edilmesi mümkün bulunmadığından, anılan çit tesliminin 3065 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) işaretli bendinde (uyuşmazlık konusu dönemde yürürlükte bulunan halinde) taşınmazlar için öngörülen katma değer vergisi istisnası kapsamında değerlendirilmesine olanak bulunmadığı, bu nedenle, dava konusu vergi ve cezaların, "çit tesliminden" kaynaklanan kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı

14- VDDK, E:2023/426, K:2024/906, 2/10/2024

(Vergi Usul Kanunu, hukuka uygunluk denetimi, tarhiyatın düzeltilmesi)

Özet: Dava konusu edilen idari işlemin tesis edildiği tarihteki hukuki duruma göre yargısal denetiminin yapılması gerektiği yolundaki ilke bağlamında vergi ziyaı cezalı tarhiyatın kaldırılması istemiyle açılan davada, idarenin dava açıldıktan sonra tesis ettiği işlem ile cezalı tarhiyatı düzeltme yoluna gitmesinin ilk tesis edilen işlemi hukuka uygun hale getirmeyeceği

15- VDDK, E:2024/337, K:2024/888, 2/10/2024

(Gelir Vergisi Kanunu, geçici vergi, mirasçı)

Özet: Bozma üzerine yeniden verilecek kararda, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 120. maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan mahsup süresi geçtikten sonra, kesinleşen geçici vergilerin terkin edileceği yönündeki kuralın, murisin satışları sebebiyle adına miras hissesi oranında tarhiyat yapılan davacı bakımından da uygulanabileceğinin gözetilmesi gerektiği